

لابيب غسان حبيب - مكتب محاماة
LABIB G. HABIB – LAW OFFICE
לביב ג' חביב – משרד עורכי - דין

LABIB G. HABIB, Adv.
ANAN M. ODEH, Adv.

לביב ג. חביב, עו"ד
ענאן מ. עודה, עו"ד

Jerusalem 97300, Beit Hanina, POB 21225 21225 בית הניא 9, ת.ד. 21225

Telfax. 02-6263212 Mobile: 0524404477

E mail: habiblabib@hotmail.com

ירושלים, 6 ביולי 2017

לכב'
מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית
באמצעות משרד פניות הציבור
פיקוד מרכז
א.ג.נ.,

באימייל

הנדון: השגה בעניין בית משפחת עטא, ת.ז. – כפר דיר אבו משעל

בשם מרשי שבנדון ובני משפחתו, אותם אני מייצג מטעם ארגון המוקד להגנת הפרט, אני מגיש בזאת השגה נגד הכוונה להחרים ולהרוס את ביתו של מרשי שבנדון:

1. משפחת הנדון קיבלה הודעה על כוונתכם להחרים ולהרוס את המבנה, על פי תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חירום) – 1945. נטען כי הבן הששתף בפיגוע רצח של ירי ודקירה.

2. נבקש לציין כבר עתה כי אין לפגוע בבית כל עוד מתנהלים ההליכים בנוגע לכוונה להרוס. כמוכן, אם תידחה ההשגה, אנו מודיעים כבר עתה כי בכוונתנו לפנות לבית המשפט העליון נגד הכוונה להחרים ולהרוס את המבנה האמור, ויש לאפשר לנו לצורך זה זמן סביר בכדי להכין ולהגיש את העתירה מבלי לפגוע בבית.

נתונים חסרים:

3. לא הוצגה כל ראיה המבססת את מעורבות בן המשפחה בפיגוע, ועל כן, טענה זו מוכחשת מטעם זה.

4. בנוסף, נבקש לברר כבר עתה כיצד מתכוונים לבצע את הריסת הבית, ומהי הסיבה לבחירה בדרך הריסה זו, והאם נלקח בחשבון האפשרות לנזק סביבתי, והאם יש התחייבות לפצות את הבתים הסמוכים במידה וייגרם להם נזק כתוצאה מפעולת הריסה ראוותנית.

העובדות:

5. הבניין המדובר הינו בן 2 קומות, כאשר בכל קומה יחידת דיור נפרדת.

6. הבניין בבעלות האב | שהוא מובטל היום. בבניין שתי קומות: קומה ראשונה בשטח 180 מ', שהיא יחידת דיור נפרדת, אשר שימשה בעבר לגידול תרנגולות והיום ריקה. קומה שנייה בשטח דומה, ובה 3 חדרים, סלון, מטבח, 2 שירותים ומרפסת, ובה מתגורר מרשי ומשפחתו. הבן אוסאמה התגורר בדירה זו, בחדר האמצעי לבדו, שהיה מוצמד אליו שירותים נפרדים.

7. בבית מתגוררים שני ההורים, והבן בן 14.

ענישה קולקטיבית:

8. לא יוכל להיות כל ספק, כי הריסת בית בו מתגוררת המשפחה, הינו צעד מכוון של ענישה קולקטיבית ופגיעה בחפים מפשע. למשפחה אין כל קשר או ידיעה למעשה המיוחס לבנה, ולכן, אין כל הצדקה לפגוע בה פגיעה קשה שכזו.

9. בתור שכזו, מהווה הריסת הבית הפרה של המשפט הבינלאומי ההומניטארי, האוסר על ענישה קולקטיבית (סעי' 33 לאמנת ג'ניבה הרביעית) ועל פגיעה והרס של רכוש פרטי לפי תקנה 46 לתקנות האג סעיף 53 לאמנת ג'ניבה הרביעית. הריסת הבית אף מהווה פגיעה קשה בכבוד בני המשפחה ובזכותם לחיים בכבוד ולקורת גג.

10. כוונתכם הנטענת בעת קבלת ההחלטה להריסת הבית אינה משנה מאופיו של צעד זה, או מההשלכותיו על בני המשפחה.

11. לא במקרה מצויה סמכות זו של הריסת בתי משפחה בתקנות ההגנה, תקנות שאבד עליהן הקלח, ואשר נחקקו בשנת 1945, במאה שעברה, בזמן השלטון המנדטורי, על סף סיומה של מלחמת העולם השנייה. סמכות זו שייכת לזמנים אחרים, ישנים נושנים. הגיעה העת כי גם שריד זה, ייעלם מהעולם, כפי שיתר תקנות ההגנה בוטלו ברובן.

12. גם במשפט העברי, האיסור על פגיעה בחפים מפשע, חד משמעי:

”חלילה לך מעשות כדבר הזה, להמית צדיק עם רשע, והיה כצדיק כרשע. חלילה לך! השופט כל הארץ לא יעשה משפט?” (בראשית יח 25)

ואף אם לשון תקנה 119 מתירה לעשות כדבר הזה, לפגוע בחפים מפשע למען יראו וייראו, הרי מחויב מפקד כוחות הצבא, לפרש את הסמכות ולהפעילה ברוח דברים אלו. וכך הובאו הדברים בפסיקה של בית-משפט נכבד זה, על-ידי כב' השופט מ. חשין:

”ואותו עקרון-יסוד כולנו ידענו ושנינו מאז היותנו: איש בעונו יישא וישא באיש בחטאו יומת. וכדבר הנביא: ”הנפש החוטאת היא תמות בן לא-ישא בעונו האב ואב לא ישא בעונו הבן, צדקת הצדיק עליו תהיה ורשעת הרשע עליו תהיה” (יחזקאל יח כ). אין עונשין אלא-אם-כן מזהירין ואין מכים אלא את העבריינ לבדו. זו תורת משה והוא הכתוב בספר תורת-משה: ”לא יומתו אבות על-בנים ובנים לא-יומתו על אבות כי אם-איש בחטאו יומת” (מלכים ב, יד, ו).

...מאז קום-המדינה – בוודאי כך מאז חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו – נקרא אל תוך הוראת תקנה 119 לתקנות ההגנה, נקרא בה ונשקע בה, ערכים שהם ערכינו, ערכים של מדינה יהודית, חופשית ודמוקרטית. ערכים אלה יוליכנו היישר אל ימים קדומים של עמנו, וימינו אלה כאותם ימים: לא יאמרו עוד אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה. כל האדם האוכל בוסר שיניו תקהינה.”

בג"ץ 2006/97 אבו פארה ג'נימאת ואח' נ' אלוף פיקוד מרכז, פ"ד נא(2) 651, 654-655;

מידתיות:

13. מבלי לפגוע בהתנגדות העקרונית להריסת הבית, כאמור בהשגה זו, אנו נבקש כי במידה ויוחלט על נקיטה בצעד זה, תיבחר האופציה הפחות פוגענית האפשרית.

14. עיקרון המידתיות חל גם על הפעלת הסמכות לפי תקנה 119. עיקרון זה מחייב בחירה באופציה אשר פגיעתה היא הפחותה ביותר, מבין האפשרויות הקיימות.

15. מכוח עיקרון זה הופכת הריסת המבנה כולו לבלתי מידתית בעליל, כאשר כאמור הקומה הראשונה מהווה יחידה נפרדת, והמשפחה או בנה לא מתגוררים בה.

16. בנוסף, עיקרון המידתיות מחייב לבחור בפגיעה קשה פחות, מאשר הריסת הבית כולו, והסתפקות באטימה של חלקו בלבד, במיוחד כאשר הבן התגורר בחדר ספיציפי אליו מוצמדים שירותים, אשר מהווים יחדיו מעין יחידת דיור נפרדת.

הריסת הבית לא תביא תועלת:

17. בכל מקרה, וגם אם ניתן להצדיק צעד פוגעני ובלתי אנושי זה בשם תועלת כלשהי שתצמח מביצוע ההריסה, בבחינת ”המטרה מצדיקה את האמצעי”, הרי גם כאן, שכרו של המעשה יוצא בהפסדו: כבר בשנת 2005 קיבל שר הביטחון את המלצת הוועדה שמינה הרמטכ”ל,

להפסיק את הריסות הבתים כיוון שההרתעה לא הוכחה כאפקטיבית וכיוון שזקן של ההריסות עלה על התועלת שבהן.

18. אין צורך במומחים ובוועדות בכדי לנחש כי פגיעה כזו, אשר מותירה ילדים ומשפחות ללא קורת גג, יש בה אך ורק כדי להגביר את התסכול, את חוסר המוצא, את הכעס ואת מעגל השנאה בקרב האוכלוסייה הנפגעת.

אפלייה:

19. משפחתו של עמי פופר, שטבח בפועלים תמימים, לא מיהרה לפנות את ביתה מאחר וסנקציה כזו לא ריחפה מעל ראשיה. אף משפחת גולדשטיין, שאמנם תושבת שטחים היא, לא העלתה בדעתה כי עליה לחפש דיור חלופי לאחר שבנה טבח בעשרות מתפללים (ובעניין זה, זכה עניין **מצבתו** בטיפול "כירורגי" ומאופק). גם ההתארגנות שנחשפה, לפיה הניחו אזרחים יהודים מטען חבלה במוסד לימודי בירושלים, וקשרו קשר לפעילות נוספת, לא הצריכה התייחסות מיוחדת, מעבר להעמדה לדין. גם שורפיו של הנער אבו חדיר לא פינו את ביתם מחשש כי ייהרס. שורפי משפחת דזאבשה לא חוששים מהריסת ביתם.

20. הרשויות ידעו לרסן היטב את "אמצעי ההרתעה" העומדים לרשותם במקרים חמורים ביותר, הזועקים להרתעה, ונמנעו מפגיעה בחפים מפשע. כך ראוי לנהוג, גם בענייננו.

21. העובדה כי צעד זה של הריסת בתים מעולם לא הופעל כנגד יהודים, לא בשטחים ולא בישראל, גם היא מגבירה את תחושת התסכול, האפלייה והקיפוח, והתחושה כי המדובר בפגיעה מכוונת בחפים מפשע, אותה מייחדים רק לפלסטינים.

22. לאור כל האמור לעיל, אנו מבקשים שלא להחרים ולהרוס את הבית.

כבוד רב,
לכיב חביב, עייד